

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๘/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๔/๒๕๖๗

วันที่ ๑๗ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	{	นางสาววลัยรัตน์ อัครเวศน์	ผู้ร้อง
		องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกา	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นางสาววลัยรัตน์ อัครเวศน์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางสาววลัยรัตน์ อัครเวศน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของที่ดินตั้งอยู่ที่ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และถูกฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสมุทรสงครามในคดีหมายเลขดำที่ พ ๔๐๖/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดงที่ พ ๔๑๔/๒๕๖๒ กรณีนางสุนจิต ศรีสมวงษ์ โจทก์ ฟ้องขอให้เปิดทางจำเป็นในที่ดินของผู้ร้อง เพื่อออกสู่ถนนสาธารณะ ซึ่งศาลจังหวัดสมุทรสงครามพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษากลับ ให้ผู้ร้องเปิดทางพิพาทเป็นทางจำเป็น เพื่อใช้เป็นทางเดินและทางรถยนต์สำหรับเข้าออกจากที่ดินของโจทก์ โดยให้ผู้ร้องรื้อถอนประตูรั้วเหล็กและสิ่งกีดขวางบนทางจำเป็นดังกล่าว และให้โจทก์ใช้ค่าทดแทนความเสียหายแก่ผู้ร้อง ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกามีคำพิพากษาที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕ พิพากษาแก้เป็นว่า โจทก์ไม่ต้องชำระค่าทดแทนให้แก่ผู้ร้อง แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องที่จะไปว่ากล่าวในเรื่องค่าทดแทนจากโจทก์ เป็นอีกคดีหนึ่ง นอกจากนี้แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗

- ๒ -

ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกา (ผู้ถูกร้อง) ตามคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕ ที่พิพากษาให้เปิดทางจำเป็นโดยยังไม่ได้วินิจฉัยว่าที่ดินของโจทก์มีที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะ และไม่ได้แสดงเหตุผลในประเด็นดังกล่าวซึ่งเป็นประเด็นแห่งคดีเป็นคำพิพากษาที่ยังไม่เสร็จสิ้น ขาดองค์ประกอบตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นคำพิพากษาที่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการกระทำที่ขัดกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๑ และมาตรา ๑๔๒ และเป็นการพิจารณาพิพากษาคดีที่ไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๑๘๘

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากการใช้อำนาจของผู้พิพากษาหรือตุลาการที่มีอิสระในการพิจารณาพิพากษารรคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง และเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องในการพิจารณาพิพากษาคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕ เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๑๘๘

๒. เพิกถอนคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕ และให้ศาลฎีกาจัดทำคำพิพากษาใหม่ให้ครบถ้วนตามประเด็นแห่งคดีที่คู่ความพิพาทกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๑ และมาตรา ๑๔๒ โดยองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาชุดใหม่ เพื่อความเป็นธรรมต่อคู่ความ และปราศจากอคติทั้งปวง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องในการพิจารณาพิพากษาคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕ เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๑๘๘ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องได้แจ้งดุลพินิจการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของผู้พิพากษาหรือตุลาการที่มีอิสระ

- ๔ -

ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ประกอบกับกรณีเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

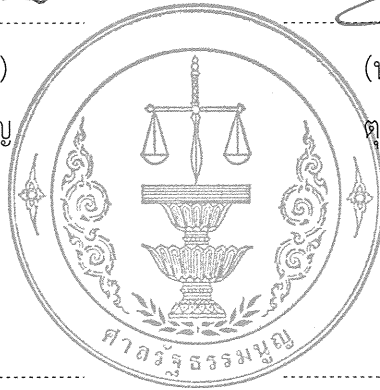
(คำสั่งที่ ๑๘/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนฤตล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ